

Groeien

8 mei t/m 9 juni

Beleef de Lente

Kuiken 4 te zwak	8 mei
Regenboog	10 mei
Hoofdmenu	12 mei
Klein en groot	14 mei
Koekoek	17 mei
Texel	19 mei
Hoog en droog	21 mei
De eerste ronde	24 mei
Ook hier, ons eerste rondje	27 mei
Van enkels en knieën	29 mei
Daar ben ik weer	31 mei
Ringen in Gennep	2 juni
Ooievaars en weidevogels	4 juni
Dames en heren	7 juni
Amour de choit	9 juni

Kuiken 4 te zwak

8 mei, Leo Daanen

Velen kijkers en chatters zagen het al aankomen, kuiken 4 gaat het niet redden.

De natuur is zoals die is

Het kuiken, wat we steeds kuiken 4 noemden is ongeveer 1,5 dag later geboren dan de eerste 3 en deed in het begin best goed met de anderen mee. Maar dan toch kon het de groei van de anderen niet bijbenen net zoals dat met kuiken 5 zo ging. En ja, als die brusjes dan sneller doorgroeien en jij niet mee kan, dan ga je het niet redden. De natuur is zoals die is en heel vaak zie je (ook hier) dat de sterkste dan overleven. Dat is zeker voor de voortplanting van de soort zoals het ook hoort eigenlijk, hoe wrang het soms ook is. Want de soort, in dit geval de ooievaar, krijgt zo een sterke populatie en kan zich zodoende prima voortplanten.

Niersdal

Natuurlijk kan je zo'n kuiken niet op een openbaar plein laten liggen, dus Joba (die dichtbij woont) is er gisteravond met de fiets heen gegaan en heeft het kuiken meegenomen. Wat we ook altijd met de andere kuikens gedaan hebben, doen we dus ook met dit kuiken. Mihari, Kroeskarper, Joba en ik hebben het kuiken vanmorgen om 10.00 uur in het prachtige Niersdal begraven. Ma wilde eend met haar 10 kuikens kwam ook even langs ;-)

Foto Leo: Ma wilde eend komt parmantig haar kroost van 10 stuks even laten zien.

terug

Foto: Wim van Nee

Regenboog

10 mei, Wim van Nee

Vereenvoudigen, wat kan dat verhelderend zijn. De wereld in twee helften verdelen.

Vroeger al. Als jochie was je bijvoorbeeld voor Ajax. Automatisch was je dan tegen Feijenoord. Of andersom natuurlijk. Hield je van muziek van The Rolling Stones, dan had je geen elpees van The Beatles in huis. Had je een Puch, dan was Tomos waardeloos.

Ik zal u niet verder vermoeien met de jaren '60 en '70.

Later besef je dat de wereld genuanceerder in elkaar zit. Je kunt prima de muziek van zowel The Beatles als van The Stones waarderen. Je kunt houden van patat én van pizza, van groen én van blauw.

Toeschouwer

Een bruggetje naar de ooievaars. Op het nest gebeurde afgelopen week wat er ieder jaar gebeurt: De zwakste jongen zijn afgevallen. In de eerdere BdL-jaren leidde dat wel eens tot de vraag of er niet ingegrepen kon worden. Maar de natuur kan het prima zelf regelen, via de webcam zijn wij slechts toeschouwer.

Ooievaars en weidevogels

Links en rechts verschijnen er in de media weer berichten over de problemen waar weidevogels mee te maken hebben. Die problemen zijn groot en complex. Maar door het probleem te vereenvoudigen, wordt zomaar de ooievaar als deel van het probleem aangewezen. De ooievaar loopt immers in hetzelfde weiland, waar ook weidevogels leven. En het aantal ooievaars is toegenomen. Eén en één is twee. Dan móet de ooievaar toch wel de oorzaak zijn? ...

Maar nee, de ooievaar is niet de vermeende alles verslindende predator. Onderzoek naar predatie van weidevogels heeft dat aangetoond. Weidevogels hebben te maken met problemen van een totaal andere orde. Toenemende verstedelijking, industrialisatie, schaalvergroting in de landbouw, aanleg van wegen en fietspaden dwars door weidevogelgebieden, ... om maar een paar voorbeelden te noemen. Voor weidevogels blijft er steeds minder geschikt leefgebied over. En dan hebben we het nog niets eens gehad over de invloed van de klimaatverandering, intensieve jacht op de trekroutes, groeiende wereldbevolking.

Over groot en complex gesproken.

Blauw of groen? Doe mij maar een regenboog.

Ooievaars of weidevogels? Ooievaars én weidevogels.

Onderzoeksrapport Predatie bij weidevogels (*Sovon, Alterra 2005*)

Onderzoeksrapport Predatie en predatoren bij weidevogels in Noordwest-Overijssel (*Altenburg @ Wymenga Ecologisch Onderzoek 2017*)

Scholekster broedend op grote akker zonder enige beschutting. (foto Wim van Nee)

terug

Hoofdmenu

12 mei, Leo Daanen

Ooievaars eten van alles wat, maar vooral als de kuikens klein zijn bestaat het hoofdmenu vooral uit wormen, kevers, torren, sprinkhanen enz. en soms

Pa en ma, we hebben honger!

Ja er gaat heel wat naar binnen bij die jonge ooievaars hé. Poepoe je zal maar Pa of Ma ooievaar zijn pffffff. Wij gaan vaak 1 of twee maal per week naar de supermarkt, maar de ooievaars blijven aan het winkelen. Één voordeel hebben ze wel, die 1,5 meter telt bij de ooievaars niet en wachtrijen ook niet, dus shoppen met die handel. Want op dat nest blijven ze maar pikken naar die snavel van Pa en Ma, we hebben hongeeeeer.

Wijziging menukaart, lekkerbekkie!

Hee brusjes daar komt Pa aan, Ma ga jij maar vast voor de volgende dropping eten zoeken, want je hebt nu toch niks meer. En ja hoor Ma vertrekt, nou Pa, laat maar eens zien wat jij vandaag bij je hebt. En met z'n drieën op een rijtje met hun snavel richting die rode dolk van Pa, nou Pa komt er nog wat. Ja geduld hebben ze niet hoor, als ze honger hebben blijven ze maar zeuren. Pa moet eerst effe bijkomen van het shoppen en dan even later oké hoor, daar komt ie dan en Pa braakt zijn portie op het nest. Hee jongens de menukaart is gewijzigd, we hebben vis vandaag. Vis ??? Ja maar hij is wel wat groot voor ons hoor, nou dan laat mij maar effe. En ja hoor de grootste van het stel, pakt hem op en laat hem net zo hard weer vallen, toch te zwaar roepen de brusjes, nee hoor kijk maar. En hij pakt de vis weer op nek(je) recht omhoog en hap slik weg. Ja nu heb ik wel een stijve nek en moet ik even recht blijven zitten haha. Nou letterlijk zo ging het ook, zie de mooie clip van JanWillem "Een Lekkerbekkie"

Vissende ooievaar?

Een lekkerbekkie, ja het klinkt wat raar, maar dat is het eigenlijk helemaal niet hoor. Ooievaars lopen vaker door ondiep water, op zoek naar alles wat er onderwater leeft. Een blauwe reiger doet dat heel anders, die gaat stokstijf langs de rand of in het water staan en wacht totdat de vis voorbij komt. En als een speer gaat die dolksnavel van de reiger het water in, vaak geen ontkomen aan. De ooievaar doet dat anders, die doet dat net zoals op het land, alles wat hij stapvoets tegen komt pikt hij op, worm, tor, kever, muis, mol enz. enz. Maar als vissende ooievaar, kom je ook wel eens spontaan een vis tegen, hap slik weg, zo die is voor de kuikens.

Kroeskarper

Ik heb in 2018 een filmpje gekregen van een van onze trouwe vaste kijkers en plaatselijke reporter bij BdL. Zijn bijnaam, ja je gelooft het niet, zijn bijnaam is Kroeskarper. Nee ik verzin dit echt niet, maar hoe toepasselijk kan het zijn. Het was echter geen kroeskarper die vis die op het nest kwam, maar een voorn zo aan het zien.

terug

Klein en groot

14 mei, Arda van der Lee

Onze kuuks groeien als kool, wapperen al met hun vleugels, proberen over de rand van het nest te poepen en gaan af en toe wankelend staan. En ze zijn pas 3 weken oud.

foto Arda van der Lee

Hoe snel ooievaarskuikens groeien, zag ik vandaag weer eens goed in Herwijnen. Ik bracht daar een bezoekje aan de ooievaarsopvang om eindelijk eens kennis te maken met Piet van Andel, die de zorg voor ooievaars, groot en klein, op zich neemt.

Viertal uit de Lutte

Op dit moment hebben ze de zorg over 7 kuikens. Ook het viertal uit de Lutte dat op Koningsdag naar Herwijnen kwam. Samen met een ander jong, dat een week jonger is, zaten ze al in het grote hok. Het gaat zeer voorspoedig met ze.

Zwarte punten

Hoe groot ze (al) zijn is goed te zien op de foto, de punten van hun vleugels hebben al duidelijk zwarte veren. Dat kan je nog niet zien bij 'onze' kuuks, die ruim 2 weken jonger zijn.

Die zwarte punten zijn dus een goede manier om te schatten hoe oud jonge ooievaars zijn. Ik geef dat ook altijd als tip als eigenaren van een nest vragen hoe oud hun jongen zijn en wanneer ze geringd kunnen worden.

Kleintjes

Piet heeft ook de zorg over twee kleintjes, eentje van een week en eentje van 2 weken oud. Die van één week is echt nog pieperdepiep, het kuiken van 2 weken kijkt al wat eigenwijzer uit zijn ogen (foto).

Al met al een bijzonder en gezellig bezoek vandaag. Wilt u ook eens zien met welke zorgen de kuikens daar worden omringd, kijk dan eens op hun facebookpagina. Ze gaan zelfs in bad!

terug

Koekoek

17 mei, Wim van Nee

In het verleden heb ik u al eens verteld over het werkwoord 'oievangen'. De dikke meneer Van Dale beschrijft de betekenis in zijn woordenboek: beurtelings op het linker en rechter been steunen.

Ik voeg er een tweede, verrassende betekenis aan toe. *Oievangen* betekent ook: *te vondeling leggen*. Het is een woord met een positieve klank, waarbij verwacht wordt, dat de vondeling goed terecht komt.

Maar hoe zit dat nu met de oievaars zelf? In tegenstelling tot de koekoek *oievangen* oievaars zelf niet, ze leggen hun eigen eieren of jongen niet te vondeling. Maar kunnen deze wel worden *geooievaard*? Kunnen hun eieren en jongen worden ondergelegd bij een ander oievaarspaar? Accepteert en adopteert dat andere paar deze eieren of jongen? Dat brengt ons terug naar de beginjaren van het oievaarsproject. De basispopulatie die in gevangenschap werd gehouden, was klein. Er moesten voldoende vogels worden gefokt om uit te kunnen zetten in de natuur. Daarbij was ieder ei kostbaar en ieder jong nog meer. Wanneer een broedpaar slechts één ei had en een ander broedpaar bijvoorbeeld vijf even oude eieren, dan konden eieren overgelegd worden, waardoor beide broedparen elk drie eieren gingen uitbroeden. Ze accepteerden dit zonder bezwaar.

Maar als het nu niet om eieren gaat, maar om jongen? In het verleden is ook dit regelmatig gedaan. Dat gebeurde weloverwogen. De jongen moesten bijvoorbeeld ongeveer van gelijke leeftijd zijn en een nest met één jong moest niet worden uitgebreid naar vier. Maar toch, oievaarskuikens zijn in het verleden succesvol *geooievaard*.

Dan geef ik gelijk nog maar een derde betekenis van het werkwoord oievangen. Dat is wat ringers, Storkers en andere oievaarsliefhebbers doen als ze zich met oievaars bezighouden. Ze ringen, houden gegevens bij, maken nesten of schrijven weblogs ... ze *oievangen*. Deze laatste betekenis is niet officieel, maar mocht meneer Van Dale haar willen overnemen in zijn woordenboek, dan vind ik dat goed.

Wim van Nee
STORK

terug

Texel

19 mei, Leo Daanen

Elk jaar boeken wij een midweekje vogelen op Texel en meestal blog ik dan ook live vanuit Texel, helaas vanwege Corona dit jaar even niet. Dus dan maar even een blogje over Texel.

Foto Leo: Ooievaarsnest in de Cocksdoorp

Roet in het eten

Normaal gesproken hadden wij vorige week op Texel gezeten, heerlijk een midweekje vogels kijken daar. De steltlopers en kustvogels die wij hier niet zien gaan we gewoonlijk elk jaar daar bekijken. Samen met mijn zus Maria en zwager Richard boeken we dan een midweek (ma t/m vr.) in de Cocksdoorp, noordelijk puntje van Texel. Mijn vrouwtje gaat nooit

mee, die zegt gaan jullie maar lekker samen vogeltjes kijken haha. Helaas heeft de corona ook hier roet in het eten gestrooid, dus is dat dit jaar niet doorgedaan. We struinen dan heel Texel af op zoek naar die mooie bijzondere soorten.

Helaas

In ons kladblokje noteren we dan elke soort die we per dag waarnemen, de normale dagelijkse soorten is natuurlijk mooi. Maar die bijzondere soorten, die je ook daar maar weinig meer ziet is de spanning die er dan bij komt kijken. Elk jaar weer gaan we bijv. op zoek naar de velduil, maar helaas ook deze soort zie je maar zelden meer op Texel. Evenals de blauwe kiekendief die steeds zeldzamer wordt, ook op Texel dus. Maar dan in een keer zien we een vogel in een struik zitten. Hé zie je die daar in die struik, wat is dat voor een joh. Drie verrekijkers gaan die richting op, nee niet te zien. Dan maar twee swarovski telescopen erop richten en vergroten richting de 40-60x. Heee een draaihals, huh zegt de ander een draaihals daar in die struik wat raar. We hadden de woorden amper gesproken en hij vloog op en lande dichterbij ons langs het fietspad. Ja dat snappen wij wel, daar zaten best veel mieren en daar is hij dol op. Kijk deze (bijzondere) soorten zijn dan echt leuk.

Kriebels

Nu ik eenmaal weer door de foto's van Texel zit te sneukelen en van alles tegenkom, krijg ik toch echt wel de kriebels over mijn rug lopen hoor. En ik weet zeker, als mijn zus en zwager dit lezen, ook zij daar last van hebben haha. Ik zal na het lezen van deze blog wel een appje van ze krijgen, daar ben ik zeker van ;-). Maar tijdens onze strooptocht zagen we een groepje vogelaars staan, ja we zijn echt niet de enige daar hoor. Maar als je zo'n groepje ziet staan, zit er iets speciaals daar kun je van op aan. En jawel bij navraag van wat er te zien was, zagen we in de verte op een kale akker een dertien tal Morinelplevieren zitten, zo'n mooie vogel joh en nog nooit in het echt, gezien. En een mooie schutkleur als ze hebben, je moet echt goed kijken om ze te zien. Zo weer eentje voor in het notitie boekje en zo wordt ons lijstje elke dag langer.

Ooievaarsnesten

Ook staan er twee ooievaars nesten op Texel, maar die vinden Texel toch niet zo aantrekkelijk als wij volgens mij haha. Elk jaar bezoeken we daar José en Marc van de winkel en vogelinformatie centrum "de Verrekieker". Super aardige mensen en de koffie staat altijd klaar en daar komen we voor zeggen we dan altijd (grapje erachteraan). Maar José en Marc hebben in hun achtertuin dus ook een ooievaarsnest staan. En Marc, zijn de ooievaars er al is dan onze vraag? Nee is dan elk jaar weer het antwoord. Er is er wel een paar dagen eentje geweest, maar ja in je eentje op Texel kan je ook niets hé, dus vliegt deze na een paar dagen weer door. Waarschijnlijk nog op trek, maar wie weet komt het ooit nog goed daar, succes ermee José en Marc.

Ik ga ermee stoppen, want hoe langer ik erover schrijf hoe sterker is de drang om erheen te gaan haha.

Daaaag Texel, tot volgend jaar weer.

terug

Foto Leo: Collage van Texel, sommige foto's zijn ver weg en door telescoop genomen en dus wat minder duidelijk.

Hoog en droog

21 mei, Arda van der Lee

Vandaag de eerste zomerse dag in De Bilt op de thermometer. Veel mensen zochten het water op (op allerlei plekken werd al gezwommen) of een koel briesje op de fiets. Of gewoon lekker in de schaduw in de tuin. Onze jongen zaten in de blakerende zon hoog op het nest.

foto Arda van der Lee

Bij zulke warme dagen proberen de ouders en de jongen op het nest nog een beetje warmte kwijt te raken door met de snavel open te zitten. Zweeten kunnen ze niet met hun verenpak. Maar of het veel helpt?

Drinken

Geheel instinctmatig gaan de ouders op zo'n warme dag water halen. Ze zoeken de dichtstbijzijnde sloot of poel en drinken en drinken En met een volle krop komen ze terug naar het nest.

Mikken

En het is fascinerend om te zien wat er dan gebeurt. Zo nonchalant als ze anders het voedsel gewoon ergens tussen de jongen uitbraken (zo van: zoek het maar uit wie wat krijgt), zo precies proberen ze het water nu in de snavels van de kuikens te mikken.

Dat lukt niet altijd, maar elk kuiken krijgt toch wel een paar slokken binnen. En dat is meer dan welkom, als ooievaarskuiken zit je anders wel heel hoog en droog.

foto Arda van der Lee

terug

De eerste ronde

24 mei, Wim van Nee

21 mei 2020, zo vroeg in het seizoen zijn we nog niet eerder op pad geweest om jonge ooievaars te ringen. En dat op een moment dat het derde achtereenvolgende droge voorseizoen een feit is.

En zo zijn we afgelopen donderdag onze eerste ringronde gaan doen. Op tijd op, want het beloofde een heel warme dag te gaan worden. Terwijl je dan onderweg bent, mijmer je een beetje over alles wat er over het ringen gezegd, gevraagd en gedacht wordt.

Zeldzaam, nest met vijf jongen.

Genoeg

We horen wel eens: Weten jullie nu nog niet genoeg? Wordt het geen tijd om met het ringen te stoppen? Daar denken we zelf natuurlijk ook over na. We weten een heleboel over het verleden, we weten nog niets over de toekomst. Daarop moeten we dus anticiperen.

Alleen dan kun je over een langere periode ontwikkelingen volgen en veranderingen waarnemen. En aan de bel trekken, als er iets verontrustends gebeurt. Een ooievaar is een lang levende vogel. Een nestjong dat nu geringd wordt, zorgt misschien wel 30 jaar lang voor informatie.

We gaan niet ringen omdat dat zo leuk is. Het is natuurlijk geweldig om te doen en te zien, maar 'leuk' is nooit het doel. Er wordt geringd om onderzoek mogelijk te maken naar trekgedrag, overleving, reproductie of spreiding over het land. Je krijgt ook inzicht in de ontwikkeling van een populatie over een langere termijn en je merkt veranderingen in trekgedrag op.

Achterliggend doel

Zo heeft het ringen van vogels altijd een achterliggend doel. Dat betekent ook dat er niet te pas en te onpas geringd wordt. We willen niet méér handelingen aan de vogels doen, dan nodig is. Een klein deel van de jonge ooievaars ringen is genoeg om voldoende informatie te verzamelen over de hele populatie. Het ringen gebeurt met de juiste spreiding en dekking over het land. Bij de ooievaars wordt daar ruimschoots aan voldaan. Het is dus niet nodig en zelfs niet wenselijk om alles te ringen.

Seizoen 2020

Met de coronacrisis lijkt het voorzichtig een goede kant op te gaan, maar iedereen heeft nog steeds te maken met gedragsregels. Dat geldt natuurlijk ook voor het ringen van vogels. Het gevolg daarvan zal zijn, dat er dit seizoen minder geringd gaat worden en in sommige regio's zelfs helemaal niet. Ook zal er geen publiek bij aanwezig mogen zijn.

Vijf

Terug naar afgelopen donderdag. Op het derde nest waar we naar boven gingen, troffen we vijf jongen. En dat is bijzonder, als je bedenkt dat het gemiddelde over het hele land ongeveer 1,5 is.

Verzamelen van biometrische gegevens, vast onderdeel tijdens het ringen

terug

Ook hier, ons eerste rondje

26 mei, Leo Daanen

Wim heeft al een prachtig mooi blog geplaatst over de eerste ronde ooievaars ringen samen met Annemieke, ook wij hebben inmiddels vorige week ook ons eerste rondje gedaan.

Foto Geert Kroon: van Li. naar Re. Zus Maria, Leo, Piet Kroon (vader van Geert) en zwager Richard. En ja hoor, dit is wel . . . 2,5 meter, i.p.v. 1,5 ;-)

Meneer Rutte

Wim heeft het in zijn blog "[de eerste ronde](#)" ook al gehad over de coronacrisis en ja daar hebben we allemaal mee te maken. Maar wat Mark Rutte zegt, samen moeten we het doen en daar heeft hij wel gelijk in. Goede afspraken maken, geen publiek en de mensen die erbij zijn, zoals eigenaren en ouders, natuurlijk op gepaste afstand. Zoals je op bovenstaande foto ziet, houden wij (zus Maria en zwager Richard) ook zeker die 1,5 meter minimaal in acht. De eigenaren Karin en Geert en Geerts vader Piet, stonden allen op enkele meters afstand van het ringen af, doen we het goed zo Meneer Rutte ?

Coronakapsel?

De oudervogel (zie foto boven) blijft zo lang mogelijk ter bescherming bij de kuikens, want ja wat komen daar voor rare mensen aan in zo'n dom stalen bakje?! Joh wat is dat nou, dat lijken wel twee oudijzerhandelaren, die zullen met dat ding toch niet mijn stalen nest meenemen? Nee ik blijf nog even wachten hoor en als het mij niet bevalt, krijgen ze een lading witte smurrie over zich heen.

Als we er bijna zijn kijkt de ooievaar alsof 'ie wil zeggen, hé nou zie ik het, dat zijn diezelfde twee als vorig jaar, alleen heeft die ringer nu wel een coronakapsel zie ik haha, kaal bolletje joh, en weg is 'ie. Even uitleg over coronakapsel: omdat mijn kapster ook niet mocht knippen, heb ik zelf de tondeuse maar ter hand genomen, standje twee is 3mm ongeveer. Bevalt me prima haha, sorry Marlou.

Onjeklonje!

En dan komen we met onze twee koppies boven het nest uit en zien wij ook twee koppies. Twee mooie gezonde kuikens op het nest, alhoewel er eentje best wel een grote bek had. Nou ja niet in de letterlijke zin haha, maar figuurlijk gezien. Het leek ook of die wilde zeggen, ik ben blij dat jullie er zijn. Oh ja, er lag ook nog één ei wat niet uitgekomen was op het nest. Deze nemen we altijd mee en controleren deze thuis op bevruchting of niet. En nee het is geen 4711, of wat ze vroeger ook wel zeiden "Onjeklonje" wat je dan ruikt als je dat ei opent.

Op bijgaande foto zie je dat er toch een kuiken in zat, wat half volgroeid was en ook de dooierzak nog te zien is. Smakelijk eten voor als je nu aan tafel zit haha. Het kuiken met de grote bek, had zelfs een bult in de keelzak, zoveel troep zat erin. Deze troep hebben we met water opgelost en verwijderd, zodat deze weer fatsoenlijk kan eten en slikken. Doen we vaker zo.

“De Groentjes”

Ook in Gennep gaan we nog ringen, maar wanneer, dat zeg ik lekker niet ;-) Nee grapje hoor, maar vanwege de corona mogen we dat niet kenbaar maken helaas, dit om toeschouwers te mijden. Ook erg jammer voor de “Groentjes”; dit zijn de jeugd IVN’ertjes van Gennep en omgeving, die er normaal elk jaar bij zijn. Helaas jongens en meisjes en excuses namens Ons en Stork. Volgend jaar doen we het dunnetjes over. Jan-Willem gaat wel mee en samen zullen we er een mooi verslagje/blog/vlog of zo van maken.

Jan-Willem vergeet je mondkapje niet hé!

Ik zou tegen de kijkers willen zeggen, hou het de komende tijd elke dag laat in de middag maar in de gaten, wie weet zien jullie mij live in beeld om de ootjes van bed te lichten.

Kijk hier voor een verslagje van de [Gelderlander](#) en de [Limburger](#) over Ottersum.

Foto Leo: Collage van dagje ringen in Venzelderheide en Ottersum.

terug

Van enkels en knieën

28 mei, Arda van der Lee

Veel jongen krijgen binnenkort een ring om de tibia (bovenloopbeen), boven de enkel. Loopbeen? Enkel? De bouw van de poot van een vogel leidt vaak tot verwarring. Het ringen is een goede aanleiding om de bouw van de poot eens wat uitvoeriger te bekijken.

Op de clips is duidelijk te zien dat de jongen hun poten beginnen te gebruiken. Echt staan is het natuurlijk nog niet. We zien ze nu al wel op de poten staan als er voedsel komt en als ze naar de nestrand gaan om te poepen. Maar een deel van de dag echt op de poten staan kan pas over enkele weken. Nu staan ze op de onderbenen, bij vogels spreken we officieel van poten, maar ik zal het hier over benen hebben.

Knie of enkel?

De mens heeft een boven- en onderbeen met daartussen de knie. Tussen onderbeen en voetbeentjes zit onze enkel. Vogels hebben nagenoeg hetzelfde. Alleen, de knie zit verstopt onder de veren. Wat wij aanzien voor knie in een ooievaarspoot is eigenlijk de enkel. Onder de enkel is bij vogels een lang voetbot tot aan de 4 tenen. Ze staan dus momenteel op het enkelgewricht en rusten op hun 'voet' om balans te houden. Deze 'voet' steekt naar voren. Dat ziet er wat mal uit, als wij door de knieën gaan, wijst ons onderbeen juist naar achteren.

Te kort

De ring komt boven de enkel, om het bovenste zichtbare deel van de poot. Bij kuikens jonger dan 4 weken is dit stukje poot nog te kort, de ring past dan gewoon nog niet. Maar we weten, jonge ooievaars groeien snel, heel snel. Als ze ietsje ouder zijn, past de ring al prima.

terug

Daar ben ik weer een keer!

31 mei, Caroline Walta

Dit jaar heb ik een seizoen pauze genomen van Beleef de Lente, maar ik ben jullie niet vergeten. Deze "gastblog" schrijf ik -letterlijk- tussen de ooievaars, vanuit De Lokkerij: één van de twee plekken waar (jonge) ooievaars worden opgevangen, verzorgd en hersteld de vrijheid tegemoet vliegen.

Menu van modder en plastic

Voor het derde jaar op rij zijn de lente en zomer droog. In het gebied rond het ooievaarsstation De Lokkerij valt erg weinig neerslag. De Reest die door het dal loopt, is nog maar een klein stroompje. In de droge grond vinden de ooievaars te weinig voedsel voor hun opgroeiende jongen.

We merken het aan de jongen die uit de omgeving door de dierenambulance worden gebracht: hun buik voelt aan als steen. Om de jammerende kuikens toch iets te geven, hebben de ouders ze gevoerd met modder, steentjes en zelfs stukken plastic en glas. Dan is de honger een tijdje gestild, maar uiteindelijk raakt het kuiken verzwakt en werpen de oudervogels het overboord.

Het herstel kan beginnen

Het jongste jong dat we binnenkregen was 2 weken en na de behandeling met lactose, produceerde het een enorme braakbal. Alle onverteerde troep kwam uit zijn lijf. Dan kan het herstellen beginnen: soms een start met sondevoedsel, gevolgd door regenworm en kleine stukjes (dode) eendagkuikens. Deze maaltijden zitten vol eiwit, belangrijk voor een kuiken in de groei. We zien dan dat het pluus op hun lichaam groeit, dat hun ogen weer glans krijgen en ze een stuk levendiger worden.

Op het moment dat ze hun behoefte over de rand van de bak doen, verhuizen ze van binnen naar het verblijf buiten. Momenteel hebben we 10 jonge ooievaars in de opvang die 3 tot 5x per dag een maaltijd krijgen. Verder voert het station 2x per dag de populatie oude(r)vogels bij: de ooievaars brengen het naar hun kroost op hun nest, prachtig om te zien!

Een kijkje achter de schermen

Door de Corona maatregelen is De Lokkerij dit seizoen gesloten voor publiek, maar afgelopen week maakten De Stentor en RTV Drenthe op gepaste afstand een korte reportage. Je kunt deze hier bekijken:

[De Lokkerij reportage De Stentor/AD 2020](#)

[De Lokkerij reportage RTV Drenthe 2020](#)

P.S.: we "lokken" hier geen ooievaars, de naam De Lokkerij komt van vroeger, van de boeren familie Van Lokken die hier woonde.

www.delokkerij.nl

terug

Ringen in Gennep

2 juni, Leo Daanen

Tsja, het heeft wat voeten in de aarde gehad, wat mag wel en wat mag niet !!

Hoogwerker

Corona regels 1,5 meter afstand dat snappen en doen we inmiddels allemaal al wel en zit er al helemaal in. Maar als je dan in overleg gaat met de Gemeente Gennep en de Hoogwerker, dan heb je al een probleem. Nou niet met de Gemeente hoor en ook niet met Arie Arts van de hoogwerker, nee die werken en denken beiden volop mee volop mee. Maar met twee in een bakje in de hoogwerker, waar je zeker niet op 1,5 meter van elkaar kan, dat kan natuurlijk niet hé. Nou Leo zegt Arie, dat is niet zo moeilijk, dan doe je dat toch gewoon zelf. Je hebt al vaak genoeg in dat bakje gezeten en weet zelf hoe het werkt en ik kan hem desnoods beneden ook besturen. Dus het probleem op afstand met de hoogwerker is opgelost.

Foto Mihari: Ja dat is heel wat anders (bijna) zonder publiek op een groot leeg plein

Niet bekend maken

Dan is er nog het publiek en de jeugd IVN de "Groentjes". Helaas kan en mag dit allemaal niet doorgaan dit jaar, maar er zijn natuurlijk ergere

dingen. De opdracht die ik dus meekreeg was, niet bekend maken wanneer we gaan ringen, dan komen er zeker geen ongenode gasten op af. Vrije aanloop van publiek heb je natuurlijk altijd als je met een hoogwerker midden in het centrum naar een ooievaarsnest gaat, wie wil dan niet zien wat daar gaat gebeuren. Maar het viel reuze mee en degene die er waren werd even duidelijk gemaakt dat ze op gepaste afstand moesten blijven en dat gebeurde dus ook.

Jan-Willem

En ja als er dan geen publiek is, heb je dus ook minder vragen en is brede uitleg overbodig. Natuurlijk hebben we onze enige echte Jan-Willem om alles vast te leggen en aan het publiek te laten zien hoe alles verlopen is. De clip "Impressie van het ringen 2020" hebben jullie inmiddels al wel gezien en is weer professioneel in elkaar gezet door onze clipmaker. Chapeau Jan-Willem.

Gegevens

Het ringen verliep zoals jullie inmiddels dus ook al wel gezien hebben prima en dus ook best snel. De kuikens zagen er heel goed uit en leken allen heel gezond te zijn. Wat snaveltjes gereinigd, omdat er vaak veel troep in achter blijft en dit kan gaan ontsteken. Verder de gevraagde maten gemeten, gewogen en ze alle drie geringd natuurlijk, want daar ging het allemaal om.

Ohhh ja, bijna vergeten, hier komen de gegevens nog even:

Kuiken	Ring nr.	Vleugel	Snavel	Kop/Snavel	Tarsus	Tarsus + Teen	Gewicht
1	NLA 6E445	223	72	144	140	220	2445
2	NLA 6E446	248	77	150	150	232	2680
3	NLA 6E447	245	78	155	152	235	2850

terug

Ooievaars en weidevogels

4 juni, Arda van der Lee

Het aantal ooievaars in Nederland is sinds de jaren '90 van de vorige eeuw toegenomen, tot een kleine 1200 broedparen. Maar nu gaan er geluiden op dat deze toename van ooievaars een nadelig effect heeft op de stand van de weidevogels. Graag leg ik (namens STORK) uit waarom dit een misverstand is.

Veel mensen denken dat ooievaars nogal wat kuikens van weidevogels eten. Maar uit onderzoek van braakballen van ooievaars blijkt dat ze veel regenwormen, kevers en emelten eten en daarnaast ook muizen en een enkele keer een mol. Dit wordt bevestigd door de vele beelden van webcams bij ooievaarsnesten, die we tegenwoordig hebben. Behalve muizen, kikkers en mollen worden er niet vaak grotere prooien aan de jongen op het nest gevoerd.

Onderzoek weidevogelnesten

Daarnaast is er geen wetenschappelijk onderzoek bekend waaruit blijkt dat de ooievaar een predator (rover) is van (weide)vogels. Dit beeld wordt bevestigd door een onderzoek in NW Overijssel, waar ongeveer 1000 weidevogelnesten met camera's zijn gevolgd. Het onderzoek vond plaats in weidevogelgebieden waar ook ooievaars broeden en voedsel zoeken. Geen enkele keer bleek een ooievaar daar een weidevogelnest leeg te roven of werd een jonge weidevogel naar een ooievaarsnest gebracht. Ook uitgebreid onderzoek in Polen, waar veel ooievaars in weidegebieden leven, blijkt niet dat ooievaars (jonge) weidevogels als prooi kiezen.

Geen jager

Dat is ook goed te verklaren; een ooievaar is geen echte jager, hij stapt gewoonlijk rustig door het grasland en pakt wat er voor zijn snavel komt. Snelle, vluchtende prooien als jonge weidevogels ontkomen makkelijk, zij zijn veel sneller dan deze voedselzoeker. Ooit een ooievaar door de wei of een hooiland zien rennen? Ze lopen er wel, maar vaak achter de tractor aan om dieren die bij het maaien geraakt zijn te pakken.

Ooievaar is weidevogel

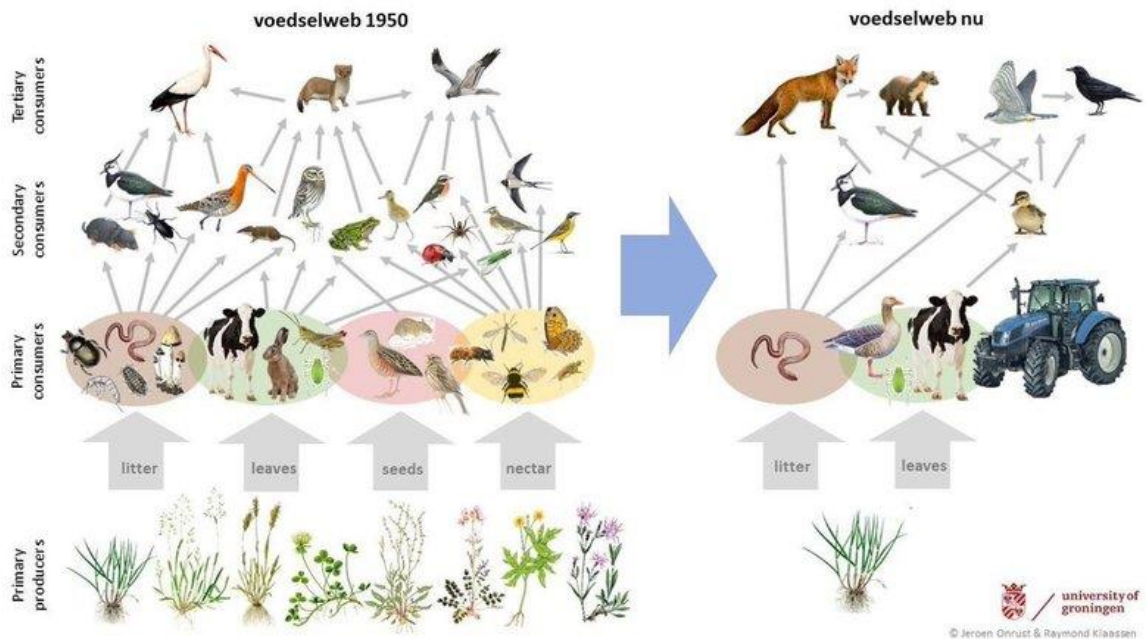
Kortom, het is een groot misverstand dat ooievaars een belangrijke reden zijn voor de achteruitgang van de weidevogels. Laten we gewoon genieten van deze prachtige vogel, die weer steeds meer te zien is in Nederland. Wist u trouwens dat de ooievaar zelf ook als een weidevogel wordt beschouwd?

Achteruitgang weidevogels

Waarom de weidevogels dan wel heel snel achteruitgaan is een ander verhaal.

Al decennia lang zijn de Nederlandse melkveeweiden open en groen. Deze leefomgeving veranderde echter enorm vanwege de intensivering van de landbouw, waardoor het voedselweb in de bodem ook enorm veranderde. Het bodemleven in de weidegebieden nam dramatisch af. Kijk maar naar de afbeelding.

De aantallen weidevogels daalden vervolgens ook sterk, doordat het steeds moeilijker werd, voor met name de kuikens, om voldoende voedsel te vinden.

terug

Dames en heren

7 juni, Wim van Nee

Het past ooievaars wel om ze zo aan te spreken. Een statig loopje, een koninklijke vlucht. En een wat elitaire uitstraling.

Maraboe

We herkennen het uit de fabeltjeskrant. Daar worden alle dieren bij de voornaam genoemd: Ed en Willem Bever, Lowieke de Vos, Truus de Mier. Voor Meneer de Uil, de wijze woordvoerder van het grote dierenbos, maken we een uitzondering. Hij verdient de aansprektitel van 'meneer'.

Juffrouw

Maar het is ook Juffrouw Ooievaar. Ze is betweterig, bekakt en uit de hoogte. Juffrouw Ooievaar is een dame van stand, die als single door het leven gaat. Maar hoe zit het met de herenooievaars in haar leven? Ze heeft begin jaren '70 wel een relatie gehad met *Harry Lepelaar*. Logisch dat dit niets geworden is. Allebei groot en een flinke snavel, maar dat is te weinig overeenkomst voor een succesvol gemengd huwelijk. Haar tweede liefde komt dichterbij. In de jaren '80 krijgt Juffrouw Ooievaar een relatie met *Mister Maraboe*. Dat hij van over de grens komt, blijkt wel uit 'mister'. Hij komt uit Afrika.

Maraboe

Een maraboe is wél een ooievaar, één van de 17 soorten op onze aardbol. En als we het over een grote bek hebben, dan kan de maraboe er ook wat van. Alles aan het dier is groter.... maar niet mooier. En dat heeft weer te maken met zijn lievelingseten. Mister Maraboe is een aaseter. Hij voegt zich bij gieren, die het zware werk moeten doen. Hoe groot zijn snavel ook is, hij kan er geen prooien mee verscheuren, hij kan slechts de stukken oppakken en in zijn geheel doorslikken. En als je hem goed bekijkt, dan is 'mister' niet echt op zijn plaats. Noem hem maar bij zijn voornaam, hij heet John. Maar ook de relatie met John heeft geen stand gehouden en zo bleef Juffrouw Ooievaar toch single.

Asiel

Gisteren werden bij ooievaarsasiel De Lokkerij door de dierenambulance drie jonge ooievaars binnengebracht. Eén van de ouders was verongelukt op de A28. De ander bleef single achter en was niet in staat om de drie hongerige jongen voldoende voedsel te brengen. Een ooievaar die op deze

manier alleen komt te staan, gaat zich weer prima zelf redden. Natuurlijk is er een grote verandering, maar voor de ooievaar is dit een nieuw gegeven. En daarmee gaat het leven gewoon verder. Er zal zich een nieuwe partner aandienen en volgend broedseizoen ligt er een nieuwe kans.

En nu moeten we meneer de Uil toch op een onvolkomenheid betrappen. Hij zingt: *'Want dieren zijn precies als mensen, met dezelfde mensenwensen'*.
Maar niet met dezelfde emoties.

Meneer de Uil heet overigens Jacob
en Juffrouw Ooievaar Kato.

Wim van Nee
STORK

terug

Amour de chiot

9 juni, Leo Daanen

Niet alle nesten zijn zo goed gezind als het ooievaarsnest in Gennep. Er zijn ook nesten waar het niet zo goed, of helemaal niet goed gaat !

Foto Joba: Parende ooievaars op het nest. Pa ongeringd, Ma geringd en afkomstig uit Frankrijk.

Kalverliefde

Jonggezellen zijn er ook onder de ooievaars hoor. Het is een wat raar woord eigenlijk, maar de betekenis is eigenlijk simpel, het zijn ongehuwde of vrijgezellen. Zeg maar pubers die de kriebels krijgen om samen te gaan wonen, ook wel kalverliefde genoemd haha. Onder de ooievaars zijn er ook zulke

jonggezellen, die het samenwonen wel eens willen proberen. Ik ga jullie meenemen naar een plek waar de kalverliefde met een sisser afliep.

Komen ze baby's brengen?

Iemand met een nieuw ooievaarsnest belde mij op en zei, Leo ik heb een ooievaarsnest achter mijn huis en er zitten twee ooievaars op. Waarop ik antwoorde, nou als eerste gefeliciteerd, dan heb je dat nest gelukkig niet voor niets geplaatst, of komen ze baby's brengen. Nee, nee wij zijn voorzien hoor Leo haha, die moeten ze maar ergens anders droppen. Nee zegt hij, maar waar moet ik op letten Leo, ze paren volop en slepen ook met nestmateriaal. Maar dit alles gebeurde begin mei pas, terwijl er in Gennep op 24 april de eerste kuikens er al waren. Ik zei tegen die mensen, ik wil niet negatief overkomen en dit is heel erg jammer voor jullie, maar dit gaat waarschijnlijk niks worden. Het zijn jonggezellen die voor het eerst samenwonen en nog niet echt weten hoe de vork aan de steel zit.

Foute boel

Nadat ik de eigenaar uitgelegd had waar hij op moest letten, appte hij mij dat ze volop aan het broeden waren en elkaar aflostten. Nou zei ik tegen hem ik ben benieuwd wat dit gaat worden, maar reken je nog niet rijk. En zo geschiede, begin juni zouden er jongen moeten komen, maar in de volgende app las ik dat beide ouders al van het nest waren en dan is het foute boel. Afgelopen zaterdag 6 juni ben ik erheen gegaan en de ladder op geklommen. De ladder was tekort en dus deze in de bak van zijn sjofel gezet en toen lukte dat prima.

Emotioneel

Toen ik boven het nest uitkwam zag ik één hulpeloos verlaten ei liggen. In een kleddernat nest en het ei was ijzig koud, de ooievaars waren ook al meerdere dagen beiden van het nest. Tussendoor af en toe wel een op het nest. Ik heb het ei meegenomen en aan de bewoners laten zien. Ik ga dit voor jullie thuis even open maken en kijken wat erin zit. Tot mijn verbazing zag ik dat er van binnenuit ook al een barst in het ei zat, een barst die van binnen naar buiten gedrukt was. Thuis aangekomen heb ik (zoals ik al vaker gedaan heb) er een luikje ingezaagd met een freesje. Wat ik al zei heb ik zo al meerdere eieren geopend voor onderzoek, bijv. van steenuilen, kerkuilen, wespandief enz. allemaal verlaten of niet uitgekomen eieren. Maar toen ik dit ei opende werd ik toch bijna een beetje emotioneel moet ik eerlijk bekennen. Er zat een kant en klaar jong in het ei, wat eigenlijk bezig was om uit het ei te kruipen, maar door dagen niet meer verwarmd te worden door de ouders, is het kuiken in het ei gestorven. Bekijk de foto's maar eens goed, de barst zit precies op de plek waar de zichtbare eitand van het kuiken zit. Ik heb bewust eerst foto's gemaakt van het geopende ei, zodat je kan zien hoe zo'n kuiken daadwerkelijk in een ei verpakt zit. Daarna het ijskoude kuiken eruit gehaald

en wat uitgevouwen en dan zie je dat het kuiken al 13cm lang is en het ei maar amper 8 cm. Je zou het kuiken zelfs niet meer terug in het ei krijgen, zo mooi zit dat kuiken in elkaar gevouwen in het ei. De dooier zak was helemaal leeg, wat betekend dat het voedsel in het ei op is en het kuiken eruit moet, het had zelfs de ogen al open. Ook de eigenaar heb ik later de foto's gestuurd, en gezegd dat het erg jammer is. Het mannetje van dit nest was niet geringd, het vrouwtje echter wel. Ze draagt een groene ring met 4 witte letters, ik ben nog bezig deze te achterhalen, wat ik al wel weet is dat het een Franse vrouw is.

Amour de chiot, (wat volgens Google vertaler) Kalverliefde betekend.

Excuses voor het wat lange verhaal, maar ik kon het niet korter verwoorden helaas.

Foto Leo: Collage van het dode ongeboren jong in het enige verlaten ei wat op het nest lag.

terug